

PAGONYTÚRA A PUSZTÁBAN ÉS ITÁLIÁBAN

KOPÁNCSI TEMPLOM A PUSZTA KÖZEPÉN

A hódmezővásárhelyi Art.Pagony Művészettörténeti Önképzőkör néhány külső, érdeklődő taggal kiegészülve 29 fővel tett autós kirándulást szeptember 25-én, vasárnap Békés és főképp Csongrád megye rejtett, ám annál izgalmasabb, kulturális jelentőségű helyein azzal a céllal, hogy miután a csoport tíz esztendeje rendszeresen több napot kirándul a történelmi Magyarország és Európa kulturális fellegráiban, ezúttal a szűkebb környezetében is fölfedezze a figyelemreméltó látnivalókat.

A kiránduláson érintett helyek mindegyike történelmi, művelődéstörténeti kuriózum, másik ismervük pedig: közel vannak, köröttünk rejtőznek csöndben és elfeledve.

Sokéves várakozásnak tettünk eleget, amikor Békéssámson határában fölkerestük, és a lehetőségekhez mérten szemügyre vettük a Száraz-ér fölött ívelő, vitatott eredetű, náddal sűrűn benőtt Török-hidat.

**A TÖRÖK-HÍD
BÉKÉSSÁMSON HATÁRÁBAN**

A kétszáz évesnél idősebb, téglából emelt híd a vásárhelyi kövesúttól nagyjából egy kilométernyi távolságban egészen belesimul a Sámson melletti termőföldekbe, így nehéz észrevenni.

Utunkat a Károlyi-család által emelt, 200 éves sámsoni magtárban folytattuk, ahol vasárnap is szorgos munka folyt. Így megsodálhattuk a vörösfenyőből készült, eredeti belső szerkezetet, melyen úgy tűnik, nem fog az idő, ma is kiválóan ellátja funkcióját.

Talán a hely szellemének hatására itt többen nótára fakadtak, mint szokás kukoricafosztóban és hasonló helyeken.

Túránk következő állomásaként a pusztában magányosan álló, 11. századi kopáncsi templomhoz látogattunk. Itt Csontos Pál tótkomlói helytörténész tartott színes, élvezetes előadást a hely történelméről, múltjáról, jelenéről. Sétát tettünk a különleges növényekkel beültetett kertben, mely ékszerdobozként rejtja a karizmatikus, ősi építményt.

Kopáncsot magunk mögött hagyva, Csongrád megyébe értünk vissza. Az 1907-ben emelt bogárzói Páduai Szent Antal templomban is vártak ránk.

Majd Csikópuszta erdejében, a Blaskovics kriptakápolnához tettünk hosszabb sétát, hogy kinyújtóztassuk az autóbán elgémberedett tagjainkat. Az elhagyatottságában, elhanyagoltságában is méltóságot sugárzó épület megdöbbentő titkokat rejtett: sorsukra hagyott, felforgatott sirokat. Mindez egy gyönyörű, vadon burjánzó, ám elhagyatott erdő legmélyén.

Királyhegyest magunk mögött hagyva az apátfalvi út mentén fölkerestük a kis Langó kápolnát, amely egy, Szűz Máriának hálából emelt kegyhely. Keletkezése a 20. század fordulójára tehető, mikor is egy Langó Mátyás nevű tanyás gazda a viharban elkóborolt, beteg gyermekét csendőrökkel kerestette és fogadalmat tett: ahol megtalálják a fiút, ott hálából kápolnát építtet. Így is történt: egy kereszteződésben, a már akkor 40 éve álló Langó-kereszt tövében találtak az elveszett kisfiúra, aki ily módon megmenekült.

Szintén az apátfalvi úttól nem messze, egy lucernaföldön a Kun-keresztre leltünk, melyet egy szélőtől kicsavart és rossz irányba mutató tábla jelzett csupán. A kőkereszt egy nagyjából három méteres gneiszt feszület, amiből egy méter a föld alatt található. Számos helyi legenda fűződik a kereszthez, ami nagyjából 500 éves és általában Dózsa Györggyel hozzák összefüggésbe (kép az 5. oldalon).

A NÁVAY-KASTÉLY GENCSHÁTON

Apátfalva életével, múltjával ismerkedhettünk tovább ebéd után a Langó-házban, ahol a Langó házaspár: Imre bácsi és Rózsi néni vendégszeretetét élvezhettük az apátfalvi kantakíkre meszelt tájház falai közt. Itt valamennyi helyiség a pincétől a padlásig, és a melléképületek is a múlt emlékeivel vannak izléselesen megrakodva, hogy szinte alig szabadulhat az ember ettől a különös, vendégmarasztaló helytől, és mintha kicsit mindannyian örökké itt élnénk, ebben a kedves, otthonos, kitaposott kövű házban.

Túránk következő színtere az óföldéaki erődtemplom, hová késő délután bár, ám töretlen lelkesedéssel érkeztünk, ahol érdekességeket hallhattunk az 500 éves templomról.

Utolsó kalandunk, már majdnem szürkületben a gencsháti Náway-kastély volt, melynek hangulatos parkjában és roskadozó, ám felújításra váró falai közt a jelenlegi tulajdonos: Bodrogi Ferenc tartott számunkra élvezetes előadást a kastély történetéről, a Náwayokról, és a jelen törekvéseiről.

Tízórás autós túránk végén élményekkel megrakottan állapíthattuk meg, mennyi csoda bújik meg és vár felfedezésre csupán néhány kilométerre otthonunktól.

*

Az önképzőkör 2016 áprilisában tett négy-napos tanulmányi kirándulást Olaszországban, Pisában és Firenzében. Az út értelmi szerzője, szervezője, lebonyolítója dr. Bagi Mária csoporttársunk volt, aki immár tíz esztendeje vállalja magára azt a nemes és emberpróbáló feladatot, hogy egy busznyit emberrel visz kirándulni évente kétszer.

Firenzei utunk véletlenül alakult. Eredetileg Münchenbe terveztük, mivel akkortájt a németalföldi reneszánszt tanulmányoztuk. Külpolitikai eseményekre való tekintettel a csoport úgy döntött, inkább Firenzét választja. Pisában szálltunk le a repülőről és néhány kellemes órát töltöttünk a Csofák terén, majd vonattal utaztunk tovább Firenzébe. A három nap arra volt elegendő, hogy sorra látogassuk a toszkán Athén ismertebb helyeit. A program változatossága, igényessége dr. Bagi Mária kiváló ízlését tükrözi. E rövid helyen a nagyszerű programoknak csupán a pusztán felsorolása sem lehetséges. Néhány helyet emelnék ki, ahol megfordultunk: Pitti-palota; Medici-kápolna; a Santa Maria Novella templom, mely Giovanni Boccaccio művéből lehet ismerős; a Bargello, benne a Nemzeti Múzeummal; a Szent Kereszt templom Galilei, Michelangelo, Rossini, stb. sírjával; a Palazzo Vecchio, a toszkán hercegek egykori székhelye, amely ma Városháza; az Uffizi képtár; Dante szülőháza; a firenzei dóm, azaz: Liliomos Szűz Mária-székesegyház.

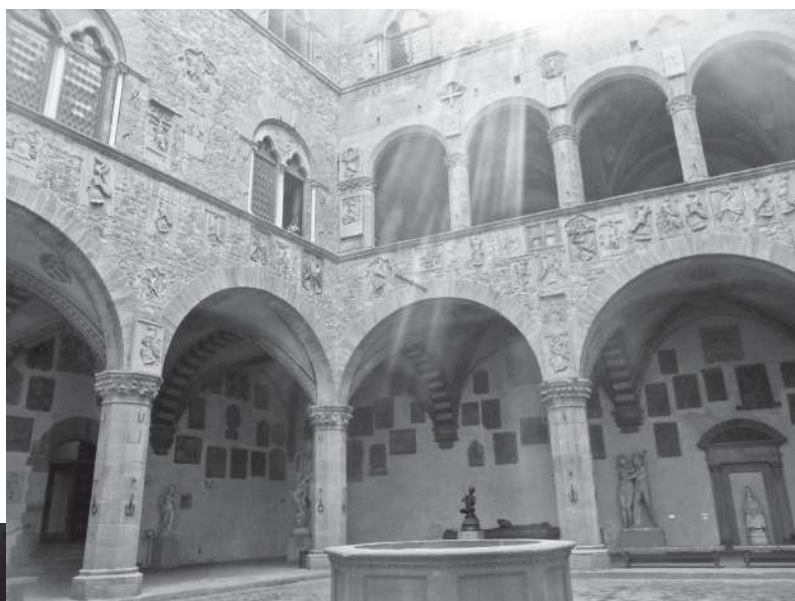
Minden egyes utazásunkat komoly föl-készülés előzi meg, épp azon okból, hogy a helyszínre érkezve kellő tájékozottsággal rendelkezünk.

Már tudjuk, következő célpontunk 2017-ben a Vajdaság lesz. Most erre (is) készülünk.

□ Kép és szöveg: Kovács Szabina

A FIRENZEI DÓM ELŐTT 2016 TAVASZÁN

BARGELLO PALOTA FIRENZÉBEN

KILÁTÁS AZ UFFIZI KÉPTÁRBÓL A PONTE VECCHIÓRA AZ ARNÓN

A túrákat megőrkítő szépirodalmi alkotások a *Vásárhelyi Látóhatár* 2016/3. elektronikus lapszámában olvashatók.

Kovács Szabina

Kirándulás a pusztában

Firenze – úti élmények szonettkoszorúban

□ www.vasarhelyilatohatar.hu

